



Joan Mayans, amb un exemplar de la seua darrera novel·la. | A. P.

MARTA TORRES MOLINA
eivissa



Govern de les Illes Balears
Conselleria de Turisme,
Cultura i Esports



institut d'estudis baleàrics

‘Pensa un desig’ (Voliana Edicions) és la segona novel·la publicada de l'eivissenc Joan Mayans després de ‘El futur no és el que era’. «Una novel·la sobre abandonaments, revenja, tatuatges, vídeos de Youtube i un parell de pastissos d'aniversari», es llegeix a la portada del llibre, que ja dona una idea de que el lector trobarà dins no és mica suau. La història és dura, es capbussa en un dels tabús de la maternitat: l'abandonament d'una mare a una filla petita que ha de créixer i convertir-se en adulta suportant aquesta realitat. És dura, però ‘Pensa un desig’ també és addictiva, en gran mesura degut a les seues protagonistes, la Maria (mare) i la Clara (filla). L'ha presentat ja a Barcelona, on viu, i té previst fer-ho a Eivissa aquest estiu, el 20 de juny a Santa Eulària, el seu poble natal.

JOAN MAYANS
Escriptor
L'eivissenc Joan Mayans acaba de publicar ‘Pensa un desig’, la seua segona novel·la, que es capbussa en un dels tabús de la maternitat: l'abandonament.

«Escriure una novel·la és com jugar als escacs»

— **Com i quan neix aquesta segona novel·la?**
— Mira, neix a partir d'un conte. El primer capítol d'aquesta novel·la és una narració curta que començava i acabava. Va d'una festa d'aniversari, amb una caixa que té nou anys i que està a punt de bufar les espelmes del seu pastís. Hi ha una cançó de Manel que es diu ‘Aniversari’ i que més o menys descriu un moment així també, una caixa que està bufant el pastís d'aniversari i el narrador parla una mica del que passa en aquell moment. És una cançó de tres minuts. En aquest conte jo feia el mateix, intentar un relat d'aquells deu segons que passen mentre la caixa agafa aire, pensa un desig, creua la mirada amb sa mare, tanca els ulls i bufa l'espelma. El conte s'acaba en aquest moment, amb la mirada i els pensaments creuats, la mare recollint la cuina, agafant una bossa i partint. No tenia més voluntat que això. El vaig presentar a diversos concursos locals, en va guanyar uns quants, i aquí va quedar. Durant un parell d'anys.

«Aquest llibre neix d'un conte, que és el primer capítol, d'un relat sobre una cançó de Manel»

— **Però...**
— L'estiu del confinament, que no es podia sortir gaire, vaig agafar aquell conte i vaig pensar «i si li fas un segon capítol per saber què li passa a aquesta mare i què li passa a aquesta caixa?». I em vaig enganxar amb la història. El primer capítol va sobre un abandonament, els 39 capítols restants, sobre què costa perdonar un abandonament com aquest.

— **No sé si podríem aplicar aquí aquella màxima de santa Teresa de que es vessen més llàgrimes per les pregàries escoltades que per les no escoltades?**
— Sí, és una cosa així. De fet, el que demana la caixa és que res canviï. I el que demana sa mare uns mesos abans és que canviï tot perquè es veu atrapada en una vida que no vol. No és cap vida dramàtica, no és cap vida de tragèdia, no és cap vida problemàtica, és una cosa més difícil de sortir-ne perquè no li passa res. És pecat. Que ho faci una dona, una mare, que sembla que sigui la relació més sagrada... És de més mal pair.

— **És una història sobre un tabú de la maternitat. Els pares abandonen els fills, però les mares no ho fan.**
— Sí, exacte. Això en el primer capítol s'ementa. Si ho fa un pare, sent horrorós, és una

DIARIO de IBIZA

cosa que socialment tenim més assumida que que marxi una mare, que sembla que sigui una cosa contra natura, un tabú. I precisament també sembla que només se li pot perdonar un abandonament als homes.

— **Exacte, trobam més endavant un altre tabú, si una mare fa això s'espera que demani disculpes, que es penedeixi. Però la Maria no ho fa?**
— Sí, perquè a ella li fa mal les conseqüències de la decisió, però no se'n penedeix. És una dona que viu la seva vida, la que ella pensa que hauria d'estar portant o que li agradaria portar i que, pel que sigui, mai ha acabat de poder fer. I aquest discurs d'apoderament sembla que vagi contra un altre discurs també de feminitat com és agafar la maternitat com a vincle o com a relació indestructible.

— **T'has hagut de ficar dins del cos de dos dones. Com t'ho has fet perquè no grinyoli?**
— Si grinyola o no ja m'ho diran els lectors, les lectores, sobretot. No he fet res d'especial. Som una persona que tant per interès com per formació al final mira la gent, i mirant la gent mires com parla, com construeix relacions, com es relaciona... No em pareix que sigui molt diferent a parlar sobre un home que tampoc coneguis. Aquí hi ha un repte afegit en fer una novel·la centrada en dos personatges femenins i que, a més, contrasten moltíssim amb la resta de personatges. Totes les altres persones que hi ha, els secundaris, en bona part són homes i són personatges grisos, van a remolc. Elles són persones fortes, magnètiques, amb carisma, amb molta personalitat i amb un punt de virulència quan prenen decisions. Es construeixen aquestes dos figures fortes, amb molta llum, en contrast amb un seguit de segons personatges que són tots homes deliberadament, per posar un punt d'equilibri. I els secundaris dones també són forts, com la güela, és un personatge fort enfront del güelo, que tot i que és entranyable va a remolc. O la tia, que també és forta, també arrossega. És el que volia, fer una novel·la on les dones arrossegassin, les protagonistes estiren tota la novel·la.

— **Escrius un segon capítol i t'enganxes. En aquell moment no tenies clar com acabaria la novel·la, oi?**
— No, només tenia clar que volia estirar aquests dos personatges i el punt de partida era un pecat imperdonable. Volia veure les conseqüències de la devastació que deixa una dona quan se'n va i com s'ho faria la persona abandonada. M'interessava el punt de vista de la filla, no tant del marit, que també és abandonat. No sabia cap on havia d'anar, sí que tenia un esquema del que aniria passant diversos capítols després. Escriure, per mi, era una mica com una partida d'escacs, pots preveure dos, tres, quatre moviments, però com acabarà la partida, no, perquè les figures també es mouen i van canviant les relacions. El final, i no et faig spoiler, a 150 pàgines vistes no el tenia, però sí que estava clar 50 o 60 pàgines abans. Com acaba a mi em convenç molt.

— **Acabar una novel·la és el més complicat?**
— A la primera novel·la em va costar més trobar-hi un desenllaç, un factor per donar-li un tancament. No m'agrada fer els finals oberts, com a narrador crec que tens una certa responsabilitat de donar un tancament a allò que has començat. A la primera novel·la em va costar més, però en aquesta segona el que més me va costar va ser el capítol 20, just enmig de la novel·la, la defensa d'un treball de fi de carrera. Em generava més dubtes sobre com estava resolt, però el final em va venir amb bastant fluïdesa, està molt líquid. Quan me'l llegeix, que mentre escrius ho has de fer moltes vegades, em posa la pell de gallina sempre. I jo ja sé com acaba.



L'escriptor eivissenc presentarà el llibre a l'illa. | A. P.



JOAN MAYANS
'PENSA UN DESIG'
Voliana Edicions | 20 euros | novel·la | 294 pàgines

— **Ha estat difícil publicar-la?**
— Un infern. Ha costat molt. El món editorial en llengua catalana és molt petit. És un negoci difícil, no s'hi guanyen sous publicant, tampoc escrivint, és un model de negoci difícil i acabes veient que aposten sempre per autors que ja tenen un recorregut o que tenen una expectativa de venda elevada perquè són figures conegudes, tenen claca perquè tenen nom, contactes... Si no tens això resulta molt complicat. Estic convençudíssim que aquesta novel·la és millor que la primera i també pensava que si amb aquella va sortir i va anar més o menys bé, amb aquesta, que és millor, que és més novel·la, més rodona, més sòlida, més original... seria més fàcil. I no va ser així. Al final sí que he trobat una editorial que aposta per mi, una edi-

torial que és petita però que te fa un tracte molt personal. Va arribar un punt que ho dones per perdut però segueixes empenyent i arriba un moment que dius «què més puc fer». A jo me resulta més difícil publicar que escriure.

— **No sé si et queden ganes d'una tercera novel·la, amb això?**
— Sí, ganes sempre, però sí que és veritat que durant aquest temps que no arrencava... Honestament, pensava que no sabia escriure res millor que això. És una sensació que pots tenir en el moment i que després, quan passen deu anys i has fet altres coses potser dius que has fet coses que t'han agradat més o que són diferents. Però la sensació de dir «sí això, que és el millor que he escrit, no troba el lloc...». A final hi poses moltes hores en una novel·la. Però bé, tinc un happy end, la novel·la passejant i el que vaig rebent sobre ella és molt bo.



IDÒ!

El nou suplement en català de Diario de Ibiza, tots els divendres.

IDÒ!
LA VEU
DE LES
ILLES
BALEARS
DIARIO de IBIZA